

Jose Mari Satrustegiren Omenez

URZELAI, Pello

Andra Mari Ikastolako lehendakariordea

Arratsaldeon guztioi

Lehendabizi, zorionak.

Zorionak Euskaltzaindiko kide guztiei, iraganekoei eta oraingoei. Zorionak eta esker ona, batez ere 90 urte hauetan guztietan, egoera zail eta gogorretan ere, egindako lanagatik.

Zorionak jaso beharko lituzkeen artean, gaur bereziki omendu nahi dugun euskaltzain bat dago, Jose Mari Satrustegi arruazuarra.

Bi hitz baino ez, Jose Mari Satrustegi gogoratzeko aipamen labur honetan. Bi hitz gure seme-alaben hezkuntzaz arduratzen garenon ikuspegitik.

Bi hitz: altxorra eta jakintza.

Ezkutuan gordeta zegoen altxorra aurkitzen eta ezagutzen lagundu zuen Jose Mari Satrustegik, euskal testu zaharren bildumari esker. Horien artean, adibide gisa, testu bat ekarriko dut gogora ezagutzaren ardatz den jakin-minaren bidea erakusten duelakoan.

Iruñeko Sinodoak *Breviarium* bat argitaratu zuen 1501ean. «Erdi aldera, 175. orrian festaburu eta astegunen egutegia dakar. Latinez ezarritako hilen izenak euskarara itzuli zituen eskuz norbaitek». Orain arte ezagutzen den hilen zerrendarik zaharrena da. Aurkikuntza eder hau Satrustegirena da.

Baina Jose Mari Satrustegik ez digu bakarrik hizkuntzaren altxorraren bidea erakutsi. Baita euskara hitz egiten duen jendearena ere, hau da, herri

jakintza. Hizkuntza pertsonen sentimendu, ikuskera, sinesmen eta esperientziei lotuta.

Satrustegiren *Ekaitza* nobela da horren adibide argia. Bertatik esaldi labur bat: «Udazkena berez ederra da; neguaren bildurra du txarrena». Esaldi ederra eta egiazkoa, baina aitortu behar dut abagune honetan guk ez diogula beldurrik neguari, baizik eta urriaren 18an eguraldi txarra egiteari. Espero dezagun ederra izatea, udazkena ederra baita.

Mila esker Jose Mari Satrustegiri euskararen alde egindako lan guztiagatik, mila esker hizkuntza eta jakintza uztartzeagatik. Mila esker euskaltzain guztiei. *Ekin eta jarrai.*